

Čeští biofarmáři vloni vyprodukovali 24 milionů litrů biomléka

Vyplývá to z výsledků šetření na českých ekologických farmách, které proběhlo v rámci veřejné zakázky Ministerstva zemědělství České republiky a jež realizoval Spolek poradců v ekologickém zemědělství.

Objem produkce syrového biomléka na úrovni farem

Jak vyplývá z šetření [Spolku poradců v ekologickém zemědělství ČR](#) pro projekt Podpora rozvoje regionálního odbytu biopotravin, působilo v České republice na konci roku 2009 celkem 77 ekologických chovatelů dojnic, 14 chovatelů koz a 5 chovatelů ovcí s faremním zpracováním. Celkem tyto ekologičtí zemědělci chovají 4 890 dojnic, 821 bahnic a 1 599 koz.

Z provedeného šetření také vyplývá, že v průběhu roku 2009 bylo na ekologických farmách vyprodukováno celkem 25 371 tisíc litrů biomléka, z toho 24 029 tisíc litrů kravského mléka, 1 188 tisíc litrů koziho mléka a 154 tisíc litrů ovčího mléka.

Z celkové produkce 24 029 tisíc litrů kravského biomléka bylo v roce 2009 23 332 tisíc litrů prodáno k dalšímu zpracování mlékárnám. Z tohoto objemu bylo 7 828 tisíc litrů prodáno mlékárnám, které jej nezpracovávají na mléčné bioprodukty, ale používají pro konvenční výrobu. Část takto prodaného mléka (1 533 tisíc litrů) bylo certifikované biomléko, zbytek (6 295 tisíc litrů) pocházelo z farem v přechodném období na ekologický chov.

Dle sdělení mlékáren je nakoupené biomléko použito z 82,5 % na výrobu biopotravin, zbytek, tedy 17,5 %, je použit v konvenční výrobě. Je to dáno především tím, že poptávka po biopotravinách se mírně snížila, svoz biomléka probíhá většinou každý druhý den a mlékárny nemohou mléko uskladnit, musí vždy spotřebovat celou várku. Pokud tedy v daný termín není dost objednávek, mléko je zpracováno jako konvenční.

Z provedeného šetření také vyplývá, že v roce 2009 bylo 616 tisíc litrů biomléka použito zemědělci na faremní zpracování a prodej ze dvora. Pro vlastní spotřebu použili ekologičtí zemědělci 81 tisíc litrů kravského biomléka.

Tabulka: Produkce biomléka na ekologických farmách, 2009

Druh mléka	Celková produkce v tis. litrech	Prodej do mlékáren v tis. litrech	Vlastní spotřeba v tis. litrech	Použito k faremnímu zpracování v tis. litrech
Kravské biomléko	24 029	23 332	81	616
Kozí	1 188	0	118	1 070

biomléko				
Ovčí biomléko	154	0	15	139
Celkem	25 371	23 332	214	1 825

Kravské biomléko se také dováží

V roce 2008 mlékárny působící v České republice a zpracovávající biomléko (8 mlékáren) nakoupily celkem 11,78 milionů litrů biomléka, z toho 8,21 milionů litrů biomléka od českých ekologických zemědělců a přibližně 3,57 miliony litrů zahraničního biomléka. V roce 2008 tak podíl zahraničního biomléka na celkovém výkupu mlékáren dosáhl 56,5 %.

V roce 2009 začala nově vykupovat české biomléko Mlékárna Příšovice. Objem domácího biomléka vykupovaného mlékárnami na podzim 2009 dosahoval dle našeho průzkumu přibližně 37 350 litrů denně. Dvě mlékárny dovážely na konci roku 2009 ze zahraničí přibližně 16 500 litrů surového biomléka denně. Celkem tedy české mlékárny nakupovaly na konci roku 2009 přibližně 53 850 litrů biomléka denně.

Za rok 2009 mlékárny nakoupili přibližně 13,46 milionů litrů biomléka, z toho bylo 4,12 milionů litrů dovezeno ze zahraničí. Podíl zahraničního biomléka vykoupeného v roce 2009 v České republice působícími mlékárnami tedy dosáhl přibližně 30,6 %.

Mlékárny nakupují biomléko v zahraničí ze dvou důvodů: jednak je to nedostatek produkční kapacity domácích producentů v blízkosti mlékárny, a jednak nedostatek potřebného objemu pro uspokojení poptávky v minulosti, zejména v letech 2007 a 2008. Mlékárny se nechtějí zbavovat nasmlouvané kapacity kvůli závazkům vůči odběratelům a doufají, že se poptávka opět zvedne.

Do České republiky se dováží sušené kozí biomléko, ze kterého společnost ASP Czech vyrábí kozí mléčné nápoje. Syrové kozí biomléko se do České republiky nedováží. Totéž platí o ovčím biomléku.

Export syrového biomléka je zanedbatelný

Z provedeného průzkumu mezi ekologickými producenty vyplývá, že 127 tisíc litrů kravského biomléka je ročně vyváženo do zahraničí. Jedná se o vývoz jedné ekologické farmy. Ani kozí ani ovčí biomléko se z České republiky nevyváží.

Co se týká zpracovaného biomléka a mléčných biovýrobků, všechny české mlékárny a faremní zpracovatelé se soustředí na český trh. Jen mlékárna Olma prodá malou část (do 5 % z celkového obrátu) v zahraničí, stejně tak Mlékárna Valašské Meziříčí (do 2 %).

Jen jeden faremní zpracovatel uvedl, že prodává část své produkce do zahraničí. Jedná se o producenta kozích sýrů sídlící v blízkosti polských hranic.

Zdroj: Článek vychází z [Analýzy zpracovatelského sektoru biomléka](#), zpracované pro veřejnou zakázku Ministerstva zemědělství Podpora rozvoje regionálního odbytu biopotravin.